

BRINGETOFTA KYRKA OCH GRAVFÄLT

Ar 1923 sjöd det av aktiviteter i Bringetofta kyrka; domkyrkoarkitekten Theodor Wåhlin från Lund ville återställa den ursprungliga tidigmedeltida kyrkan, interiören målades om och konservatorn hade fullt upp med framknackningen av kalkmålningar från 1200-talet.

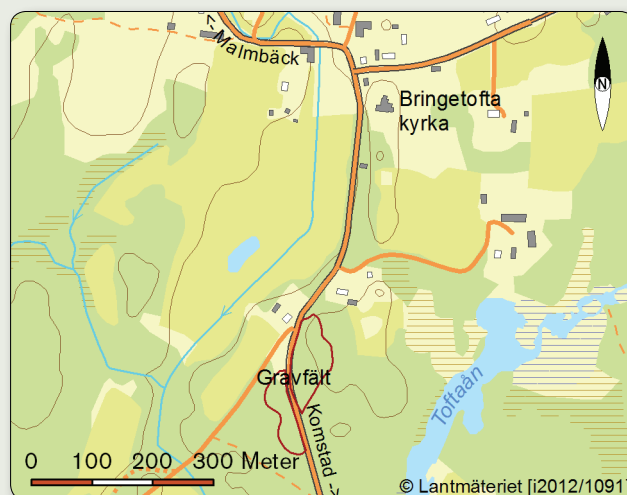
Stenkyrkan från 1100-talet har efter hand utökats åt både väster och norr i takt med att församlingen vuxit. Av ursprungskyrkan finns triumfbågen och den södra långhusväggen kvar, liksom det kvadratiska koret med den halvrunda absiden. När kalkmålningarna upptäcktes 1923 protesterade församlingen högljutt då man befarade att osedliga bilder med Hin Håle Lucifer skulle komma att bli synliga och skrämja barn och gamla i församlingen. Riksantikvarien Otto Janse besökte församlingen flera gånger och lyckades till slut med lock och pock och hot övertala dem att genomföra friläggningen.

I dag bidrar bildsviterna som visar själavägning och Yttersta domen, Konungarnas tillbedjan och Frambärandet i templet i hög grad till kyrkans rikedom och dragningskraft. Delar av bilderna finns fortfarande i helt orört skick ovanför takvalven, synliga endast från kyrkvinden. Runristningar med namnet Magnus framträdde också, både på absidväggen och på triumfbågen över predikstolstrappan.

Kyrkomiljön omfattar även klockstapeln, troligen från tidigt 1700-tal, och flera andra byggnader av olika ålder, vilka har kopplingar till kyrkan och platsens funktion som sockencentrum. Ett höggravfält från järnåldern med drygt 150 gravar ligger i den glesa skogsmarken på båda sidor om vägen i vägkorsningen mot Ase, när man närmar sig kyrkan söderifrån. Här kan man se både högar och stensättningar. I omgivningarna finns också gamla färdvägar, s.k. hålvägar, troligen från vikingatid. Bringetofta välbevarade kyrkby med omgivande fornlämningsmiljö kan sägas ingå i det medeltida folklandet Njudungs kärnbygd.

Medeltidskyrkan uppfördes av sten. När kyrkobesökarna på 1700-talet inte längre rymdes i den medeltida byggnaden för-sågs de med en tillbyggnad av trä mot norr. Foto Jönköpings läns museum.

SMULTRONSTÄLLE 26

HITTA HIT

Bringetofta ligger ca 6 km nordväst om Sävsjö (fågelvägen). Kyrkan ligger i Bringetofta och gravfältet ligger ca 400 m söderom byn.

Koordinater:

Bringetofta kyrka:
N6366976 / E 477124
(SWEREF 99 TM). N 57°
26' 41,64", E 14° 37' 7,94"
(WGS84)

400 meter söder om Bringetofta kyrka ligger längs landsvägen ett vikingatida gravfält med drygt 150 gravar i form av högar och stensättningar. Foto Jönköpings läns museum.

JÖNKÖPINGS LÄNS
MUSEUM

036-30 18 00 ▪ www.jkpglm.se

SMULTRONSTÄLLEN

Ute i landskapet finns massor att upptäcka! Länsmuseet presenterar här smakprov på sevärdheter i Jönköpings län med utgångspunkt i kulturmiljöer och kulturarv.

Här finns välkända kulturminnesmärken såsom Habo kyrka och domarringarna i Smålandsstenar, men också mer okända pärlor såsom flottningsslämningarna i Valån och Stengårdshults kyrka. I länet finner vi många spår efter forna tiders människor och verksamheter, allt ifrån slott- och herresäten till övergivna vägbanor och odlingsrösen i skogsmark.

Vår tanke med Smultronställen är att det ska locka till utflykter i kulturlandskapet – där finns vår historia, som tar sig olika uttryck i den fysiska miljön. Det är ett arv värt att uppleva och värna. Under rubriken Smultronställen kommer vi allteftersom fylla på med ännu fler sevärdheter, både för länsbor och långväga besökare. Ju fler som upptäcker dessa pärlor, desto större möjlighet att de bevaras för framtiden.

FAKTA

I Jönköpings län finns över 40 000 registrerade fornlämningar, 87 riksintressanta kulturmiljöer, närmare 130 byggnadsminnen, ungefär 150 kyrkor, 100-talet hembygdsgårdar med samlad äldre bebyggelse, ett stort antal industrihistoriska miljöer samt två kulturreservat. Därtill finns också ett stort antal kulturmiljöer med bevarandevärd bebyggelse. En del av dessa kan man få information om via länsstyrelsens och kommunernas hemsidor. Man kan även hitta beskrivningar via de olika hembygdsföreningarnas respektive sidor.

BRA ATT VETA

Tillgängligheten till de olika smultronställen varieras. En del är välskyltade, enkelt tillgängliga och uppfyller krav på parkeringsplatser etc. Andra kräver mer av besökaren, kanske behöver man gå en längre sträcka för att nå sitt mål, ibland är det snårig skog och väl framme möts man kanske av en trasig skylt (om det ens funnits någon). Platserna bär dock alltid på en spännande och intressant historia.

Notera också att många av de kulturhistoriska byggnaderna är privatägda och endast tillgängliga för exteriör beskådan. Respektera privat tomtmark. Många kyrkor är öppna sommartid. Under andra tider på året brukar man kunna kontakta kyrkvaktmästaren som öppnar upp.

